

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1601. usque ad annum 1605

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118790

§. 37. Sessio II. usque ad decimam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67204)

proin verbum Dei scriptam non est unica Sæc. XVII.
 regula &c. Dein quarta Thesis ita ex- A. C. 1601.
 ponebatur: In hoc Verbo omnia ad Dei
 cultum & salutem nostram necessaria
 continentur. V. Eaque sunt nobis per-
 spicue ante oculos posita. VI. Hæc
 unica & perspicua regula ex S. Scriptura
 demonstratur VII. hanc nostram senten-
 tiam etiam Patrum testimoniis VIII.
 necnon ipso jure Pontificio comprobare
 parati sumus. IX. Aliam regulam
 non admittimus. X. Errant, qui alia
 dogmata vel cultus adstruunt XI. vel
 S. Scripturam esse ambigam, & ob-
 scuram affirmant XII. oppositum Ca-
 tholicorum dogma rejicimus. In Pri-
 ma igitur Sessione Hailbrunnerus ex
 S. Literis comprobatum ibat, ne huic
 verbo Dei scripto quicquam addatur,
 esse præceptum, postquam responsum,
 additiones repugnantes, non vero Verbo
 Dei consonas prohiberi, Hailbrunnerus
 digressionem facta Ecclesiasticas Veteris
 legis traditiones sibi ostendi petebat,
 quod & a Gretsero præstitum, mox au-
 tem tam Hunnius quam Hailbrunnerus
 ad varia de remedio infantium ante
 octavum diem decedentium dilapsi sunt.

§. XXXVII.

Session II. usque ad decimam.

G 4

Die

Sæc. XVII.
A. C. 1601.

Die vigesima nona Novembris secunda habebatur Sessio, in qua Gregerus repetitis iis, quæ pridie fuere disputata, ex ipsis Sacræ Paginæ testimoniis, ac præcipue ex Isaia cap. 8. demonstratum ibat, quod Judæi reprehensi fuerint, eoquod repudiata Dei lege Augures & Pythonissas consulere, dein mota est quæstio de Moyse, summisque Sacerdotibus, qui in fidei controversiis definiebant, & a se definita populo credenda in veteri lege publica auctoritate proposuerunt: ubi ad inutiles quæstiones digrediebantur Lutherani, an Moyses vel Aaron fuerit summus Pontifex, & utrum Aaron vituli adorationem duntaxat permiserit, vel ipsemet idololatriæ auctor exstiterit. Tum vero in Hailbrunero notabilis in disputando hallucinatio detecta est, dum ita argumentabatur: *id tantum est norma, ad quod Deus nos ablegavit, sed ad legem scriptam nos ablegavit, ergo hæc est tantum norma, cum tamen juxta Dialecticæ leges ponere debuisset, sed Deus nos tantum ad legem scriptam ablegavit; Catholici enim Doctores omnino admittebant, quod S. Scriptura sit norma infallibilis, ad quam Deus non minus Hebræos ablegabat, quam ad Moysen, Prophetas, & Sacerdotes legi scriptæ consona docentes.* In tertia Sessione, quæ

quæ eadem die hora undecima meri-
 diana habebatur, Tannerus Hailbrun-
 neri argumentum de Aarone confuta-
 turus ostendit, nunquam demonstrari
 posse, quod Aaron & Judex & Ponti-
 fex dixerit, vitulum esse adorandum:
 Ex aduerso Hunnius ex Caiphæ exem-
 plo demonstrare nitebatur, quod sum-
 mus Pontifex errare possit: ubi vero
 a P.Tannero responsum fuerat, quod
 etsi tum ordinaria potestas & Sacerdo-
 tium nondum fuerit penitus abrogatum,
 summa tamen iudiciaria potestas tum
 non penes Caipham, sed Christum Do-
 minum exstiterit, eaque etsi a Cathe-
 dra Moyse abstraheretur, nequaquam
 tamen a tota Ecclesia abstrahi posset,
 quia Cathedra est temporalis, Ecclesia
 vero perpetua, Hunnius quo se verte-
 ret nescius, eo prolapsus est, ut cum
 Judæis Moyse Cathedram non esse tem-
 poralem, sed æternam esse affirmaret,
 cuius errorem suppressurus Hailbrunne-
 rus sermonem detorquebat ad Uriam
 summum Sacerdotem, variis tamen suis
 parasangis nunquam evincere valuit,
 quod Urias ut Pontifex aliquid desinien-
 do erraverit: eapropter pro veteri hæ-
 reticorum more summum Pontificem,
 velut duplicem hominem seu hypocri-
 tam convitiari cœperant. Postea Hail-
 brunnerus ex variis S. Paginæ testimo-
 niis

Sæc. XVII.

A. C. 1601.

Sæc. XVII niis demonstrans, quod omnes, qui
A. C. 1601. Veteri lege suos cultus secundum ver-
 bum scriptum instituerunt, Deo placue-
 rint, perperam inferebat, quod hoc
 Dei verbum sit norma sola & unica, ad
 quam unice respexerint: attamen
 probare haud poterat, cum tamen Ca-
 tholici Doctores ex Deutr. 32. & 17.
 eidem ostenderent, quod Reges & Prin-
 cipes olim non tantum ad scriptum
 Dei Verbum, sed & ad traditiones Mo-
 jorum intenderint, & præter scriptum
 Dei mandatum instituerint cultum Deo
 acceptum, sicut David cantores, cytha-
 ras, templi ornatum, 1. Paral. 15. 17.
 alii translationem majoremque solemnita-
 tatem festi Paschalis, necnon prolon-
 gationem festi ad septem dies 2. Paral.
 30. 35. & ad futura tempora Esther
 quæ tamen omnia in sacris literis man-
 data non habebantur. Die trigesima e-
 jusdem Mensis Sessio quarta præsen-
 tibus Bavaro, Palatino Ducibus & Lu-
 dovico Landgravio Leuchtenbergensi
 habebatur. In ea Hailbrunnerus hoc
 proposuit argumentum: „qui punivit
 „cunctos a scripto Dei verbo recedentes,
 „tes, ipso facto testatur, scriptum ver-
 „bum debere esse unicam regulam, sed
 „Deus &c. ergo. Cum autem hæc ar-
 „gumentatio haud absimilis esset huic: Si
 „Deus transgressores quarti præcepti
 „puni-

„punivit, ipso facto testatus est, quod Sæc. XVII.
 „hæc sit sola norma Religionis & morum,“ A. C. 1601.
 hinc Catholici Doctores propositionem,
 quam Majorem vocant, præter Luthe-
 ranorum expectationem negabant, cum
 autem duntaxat ad minoris probatio-
 nem accincti essent, Hailbrunnerus &
 Hunnius non sine magna confusione fa-
 teri coacti sunt: *putabamus majorem non*
negatum iri. In quinta Sessione die pri-
 ma Decembris hora septima anteme-
 ridiana de eodem argumento discepta-
 tum, ubi P. Thannerus ad utriusque
 Doctoris Lutherani objecta respondit.
 Eadem die horis pomeridianis in Ses-
 sione sexta Hunnius ad nauseam textus
 ex Deuter. cap. 4. 5. & 12. recoxerat,
 hinc P. Tannerus ab eodem petiit, ut
 de vero horum textuum sensu amice
 & citra molestam dictationem secum
 ore non calamo congregi velit: quod
 tamen, cum ab eo impetrare nequiret,
 prolixo sermone rursus ad omnes ad-
 versariorum objectiones respondit, quæ
 Hunnius confutare nitebatur. Postea
 tamen die secunda Decembris ad redi-
 mendum tempus jussu Principum san-
 citum est, ne imposterum ad calamum
 dictetur, sed singula argumenta in for-
 ma Dialectica figillatim discutiantur,
 quo discussio ad alterum procedatur. Die
 tertia ejusdem Mensis celebrata est Ses-
 sio

Sæc. XVII. sio VII. & VIII. in qua Hunnius com-
A. C. 1601. probare aggrediebatur, traditiones dog-
 maticas, quæ nec in Scripturis exstant
 nec exinde deduci possunt, esse contra
 Scripturas, quæ tamen omnia utpote jam
 sæpius recocta nullo negotio a Tannero
 refellebantur: postea Hunnius per
 varios errabat ambages, demonstrando
 impar, quod omnis scriptura sit ita per-
 fecta & sufficiens, ut omnibus exclusis
 sola instruat hominem ad vitam æter-
 nam, & ut ex ea sola hæreses sufficien-
 ter confutari queant. Tandem Run-
 gius ut hærentem Hunnium extrica-
 ret, quam plurima Sanctorum Patrum
 & Juris Canonici testimonia protulit,
 quibus perfectionem, perspicuitatem &
 auctoritatem sacræ Paginæ comprobari
 putabat: attamen P. Tannerus ad sin-
 gula respondens, ostendit, quod cur-
 ctis hisce testimoniis duntaxat probetur,
 Sacram Scripturam esse normam quam-
 dam, non tamen unicam. In Sessione
 IX. & Decima, quæ die quarta Decem-
 bris habebatur, actum est de altera parte
 Colloquii seu de Judice controversia-
 rum, ubi Tannerus sequens proposuit
 argumentum: „In omni Republica be-
 „ne ordinata præter scriptam legem al-
 „lius vivus Judex requiritur, ergo e-
 „tiam in Ecclesia bene ordinata Matth. 1.
 & ad Hebræos 3. requiritur Judex, qui
 sicut

ficut Salomon gladio Divini verbi Sæc. XVII.
 veritatem a falsitate dividat. Dum A.C. 1601.
 vero Hailbrunnerus misero effugio hanc
 difficultatem declinare studeret, asse-
 rens, regnum Christi non esse de hoc
 mundo, Humnius suppetias ferens af-
 firmabat, quod ipsi quoque extra Scri-
 pturam Judicem, scilicet Deum ipsum
 agnoscerent, cum autem urgerent Ca-
 tholici, quod etsi Deus per scripturas
 locutus esset, nihilominus in fide diffi-
 dentes hujus Judicis verba quisque pro
 sua causa allegaret, ac quivis se pro
 victore gereret, hic suos Ministros, tan-
 quam fidei Judices adstruere compelle-
 batur: interrogatus vero, quo tandem
 judicio standum foret, si diversarum Ec-
 clesiarum Ministri uti Calvinistæ & Lu-
 therani, vel ipsimet inter se in opposi-
 tas abirent sententias? insulse respon-
 dit, in terris nonnisi *judicium inchoatum*
 esse, in altera vita primum expectan-
 dum esse judicium consummatum, ex
 quo tamen inferre liceret, quod nulla
 in hac vita controversia certo componi,
 nec verus judex ab erroris Magistro di-
 scerni posset. Postmodum quo arden-
 tius Lutherani sese ab hac difficultate
 expedire nitebantur, eo pejorem suam
 reddebant causam, utroque Doctore
 fateri coactis, quod *ex testimonio Eccle-*
sia primitivæ duntaxat sciamus Evan-
 gelium

Sæc. XVII.
A. C. 1601.

gelium Nicodemi non esse Canonicum bene tamen illud D. Matthæi, ac de Canone non possit constare, nisi ex primitivæ Ecclesiæ assensu. Pejus vero suis consuluere, asserentes, quod de traditione circa S. Libronum Canonem ne unquam dubium aut controversia fuisset mota; si enim præter S. Literas unica admittitur traditio, corrumpitur principale Lutheranorum argumentum ex cap. Deuter. petitur. Præterea minime præterendum, quod Hunnius dum inter arcta prehensus admiserat aliquid necessario credendum tanquam historiam a Spiritu Sancto *traditam*, Protestantes hanc vocem *traditam* sibi exofam, non advertentibus Catholicis, cum acta fuerint recognita, deleverint, subrogato verbo *descriptam*: cum autem ex rasuræ vestigiis fraus & verbum *traditam* adhuc satis distincte legi potuerit, atque in authentico *Protocollo* Monacensi utriusque partis chirographo & sigillis munito illud cernere licuerit, hinc Protestantes hunc postea dolum excusantes agebant, quod Monacenses Paginæ in promptu non fuerint.

§. XXXVIII.

Sessio XI. usque ad XIV. seu postremam.

Sessio